

SELEKTIV HOGST

- Et godt alternativ også for skogbruket?

Gjermund Andersen, Naturvernforbundet

gjermund@noa.no

Naturvernforbundet

**SELEKTIV HOGST ER BRA
FOR BEVARING AV
BIOLOGISK MANGFOLD**

Naturvernforbundet

Flatehogst fjerner livsmiljøer

Naturvernforbundet

ENSALDRET GRANÅKER FORTRENGER NATURLIGE LIVSMILJØER;

Mangel på naturlig variasjon – få nisjer
Mangel på gamle og store trær
Mangel på død ved av naturlig kvalitet
Mangel på kontinuitet

Naturvernforbundet

ETTERLIKNING AV NATURLIG STRUKTUR

Mer lys til bakken
Mer lyng, gras og busker
Variasjon i alder, størrelse og kroneform
Flere nisjer

Naturvernforbundet

**SELEKTIV HOGST ER BRA
FOR KLIMAET**

Naturvernforbundet

Klimaeffekten av bestandsskogbruket

Tap av produksjonsapparat

**Tap av samspill med
mykorrhiza**

Nedbryting og frigjøring

**Lange omløp – tap av karbon i
en kritisk fase. Lagrene må
opprettholdes**

**Virkeskvalitet. Lav densitet,
større andel kortlivede
produkter**

Selektiv hogst gir økt karbonbinding

"Det finns idag utarbetade koncept till et mera kontinuerlig skogsbruk (...) I denne form av skogsbruk strävar man efter att hela tiden hålla en så tät skog som möjligt, vilket medför att stora mängder koldioxid hela tiden tas upp från atmosfären. En uppskattning av vad det skulle kunna innebära ger vid handen att upptaget av koldioxid kanske skulle kunna öka med i storleksordningen 50 – 100%. Om det skulle genomföras rakt av i Skogssverige skulle nettouppaget i skogen öka med 45 – 90 miljoner ton koldioxid, altså like mycket eller mer än våra totala utsläpp i dag."

Anders Lindroth, professor ved Lunds Universitet

Naturvernforbundet

**SELEKTIV HOGST ER VELDIG
BRA FOR FRILUFTSLIV OG
NATUROPPLEVELSE**

Naturvernforbundet

Naturvernforbundet

**Selektiv hogst
sinker avrenning
og kan begrense
flom**

Naturvernforbundet

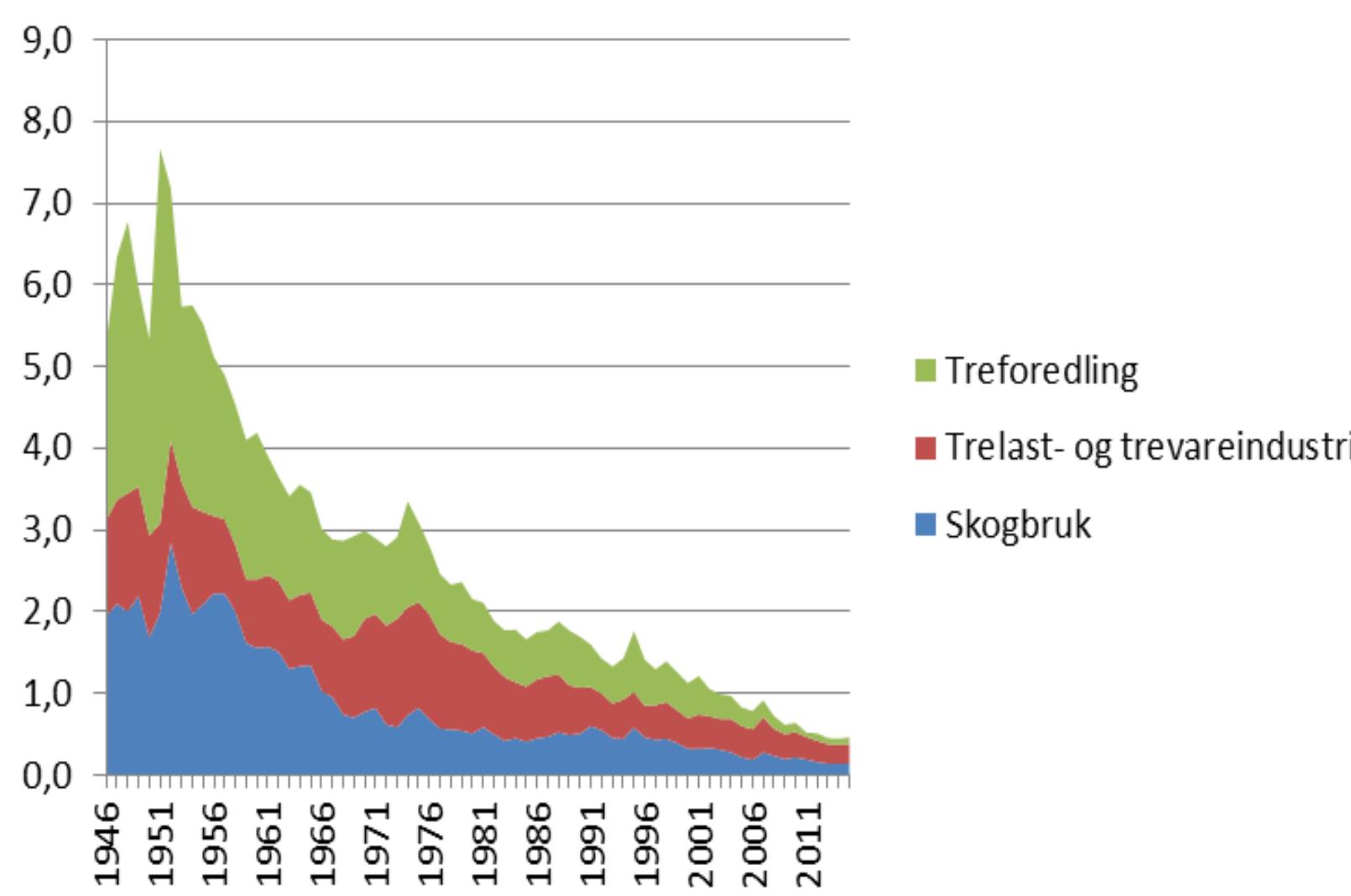
Varmere,
våtere, villere.

Selektiv hogst
gir stormsterke
skoger

Naturvernforbundet

KAN SELEKTIV HOGST BIDRA TIL SKOGBRUKETS SAMFUNNSNYTTE?

**Skognæringens
andel av BNP**

Naturvernforbundet

Utanrikshandel med tømmer og skogindustrivarer. Mrd kroner.

Figur 3.6.10. Utanrikshandel med tømmer og skogindustrivarer

Mrd. kroner

25

20

15

10

5

0

Import

Eksport

2000

2005

2010

2015

Kjelde: Utanrikshandelsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

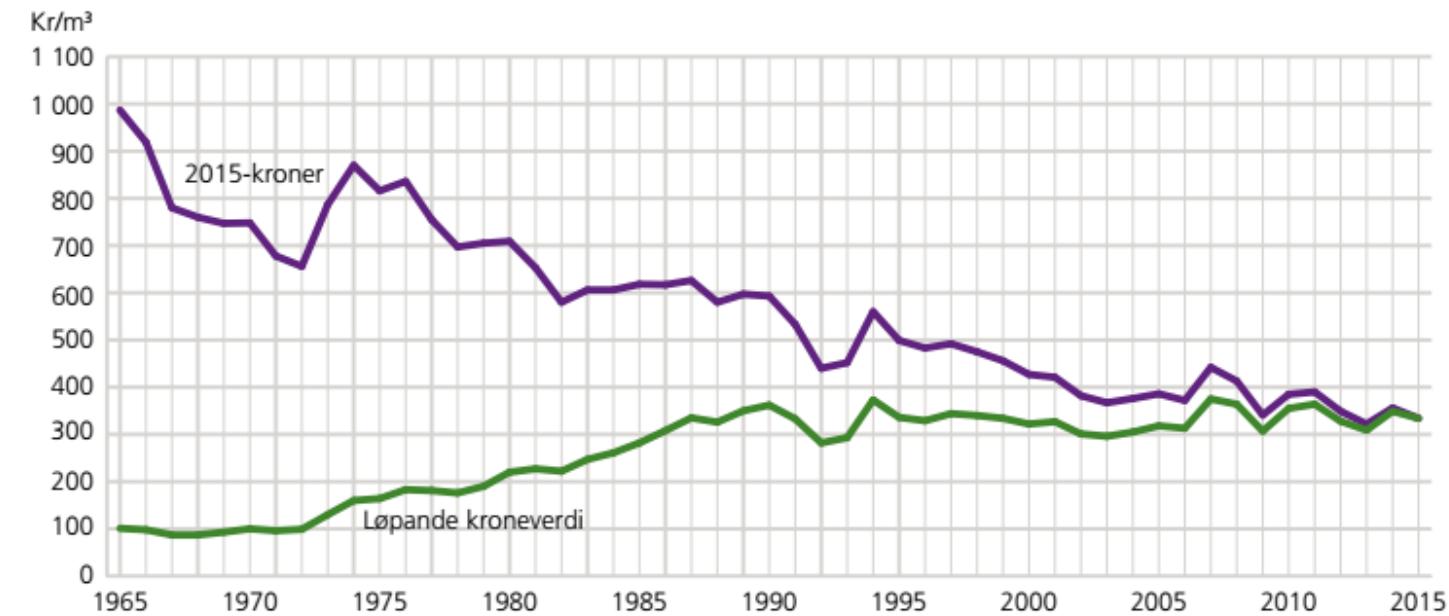
Naturvernforbundet

Tømmeret følger råvaretrenden: – minkende realverdi

Skogbruk

Landbruket i Norge 2015

Figur 3.3.8. Utvikling i gjennomsnittspris for tømmer til industriformål

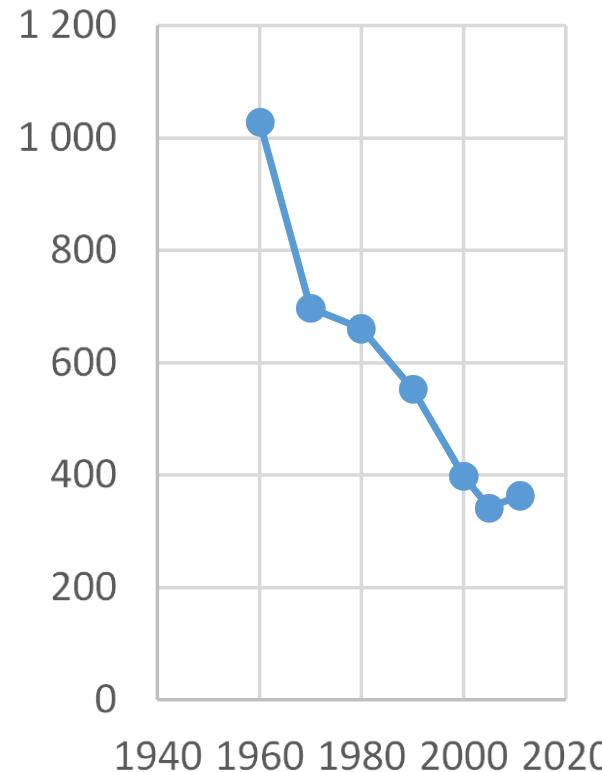
Kjelde: Skogavverkingsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

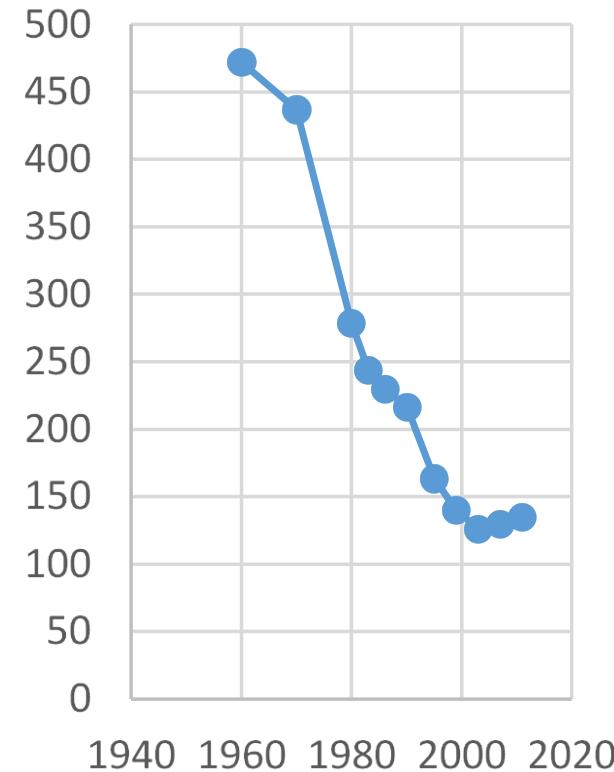
Naturvernforbundet

Det er nettoen som teller!

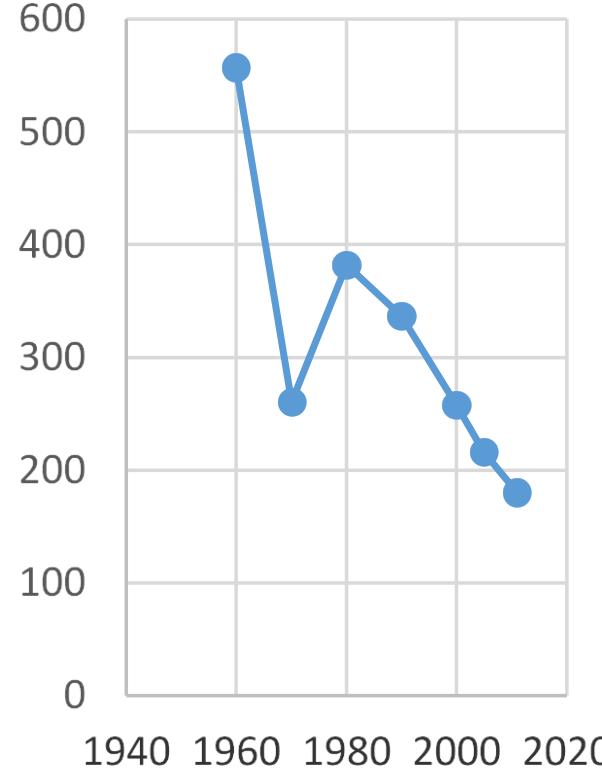
Tømmerpris
(2011-kroner)

Driftsutgifter i
2011kroner/m³

Netto pr m³

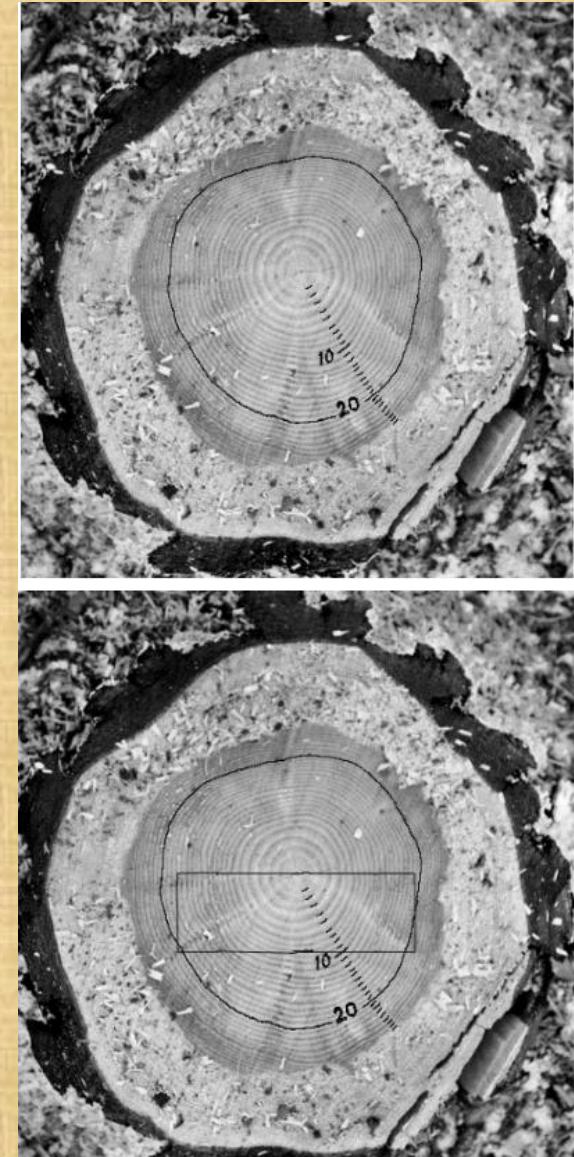
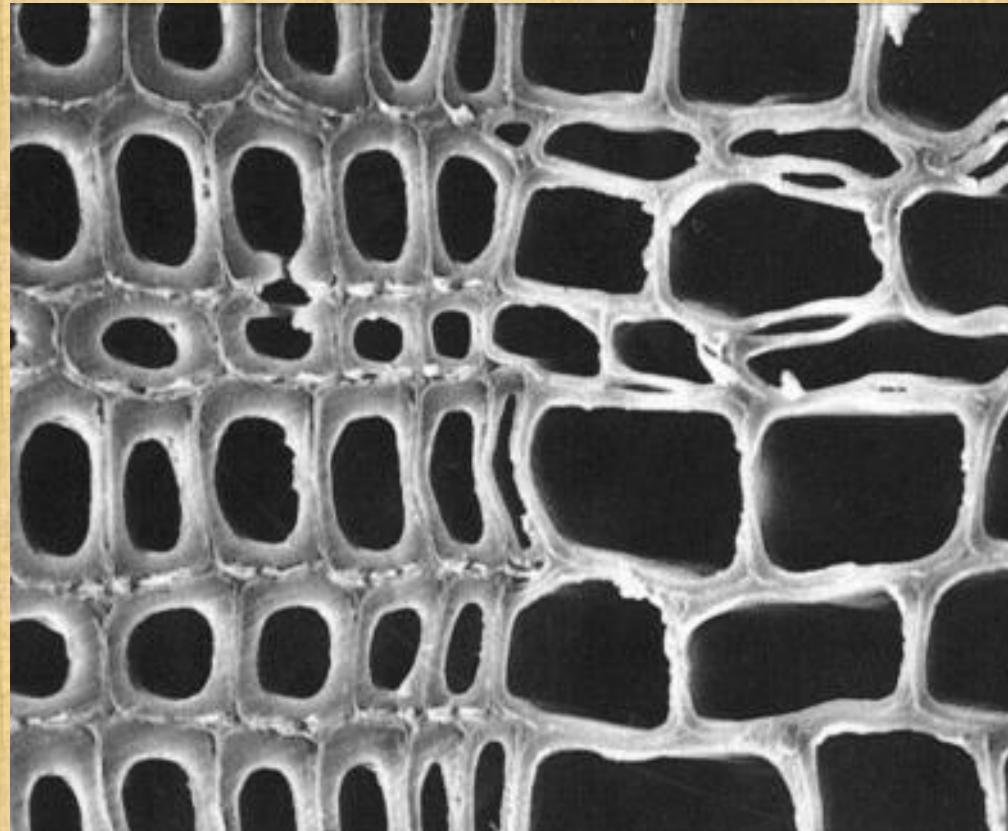
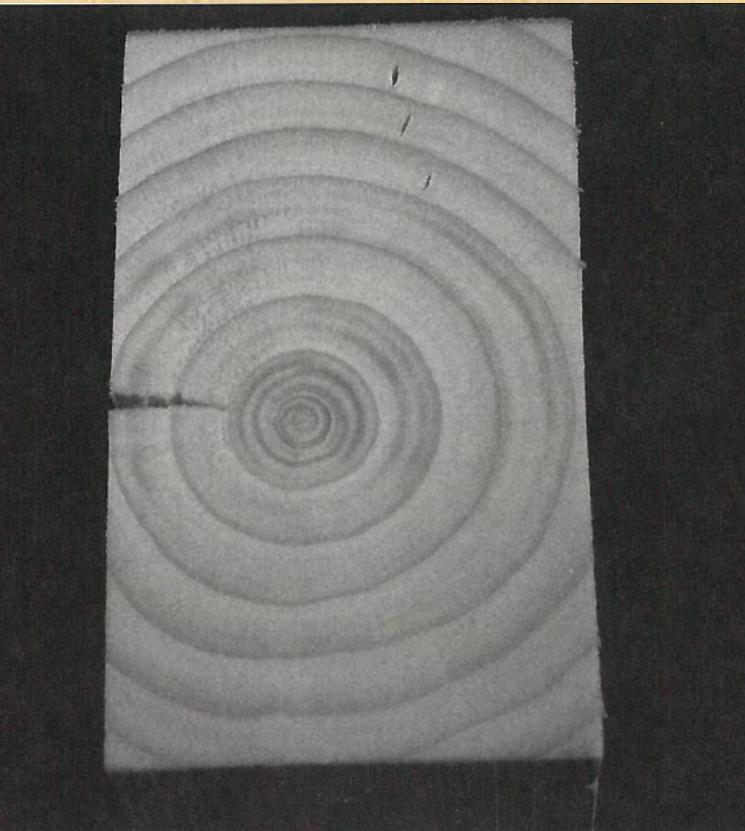
KAN VI FORTSETTE
SOM FØR?

Hva er vårt fortrinn?

HVORFOR overgang til utvalgshogst?

VIRKESKVALITET!

Naturvernforbundet

GOD KVALITET?

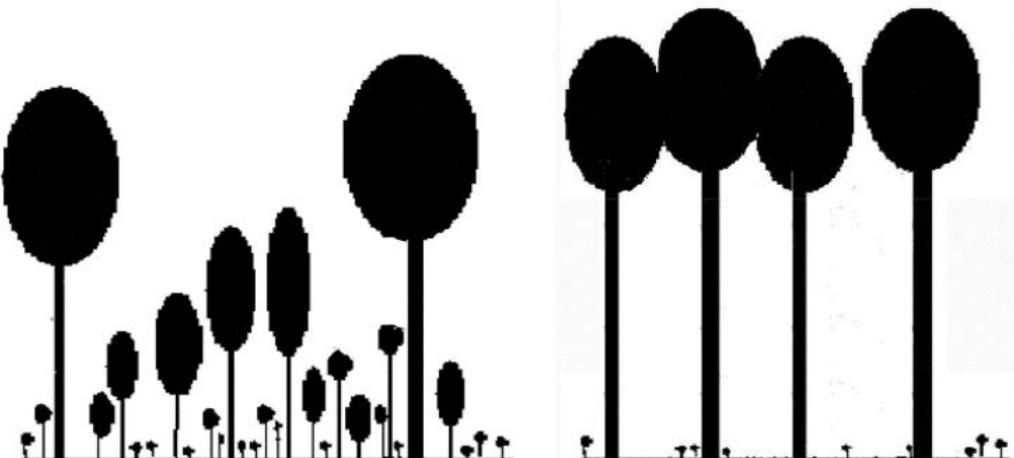
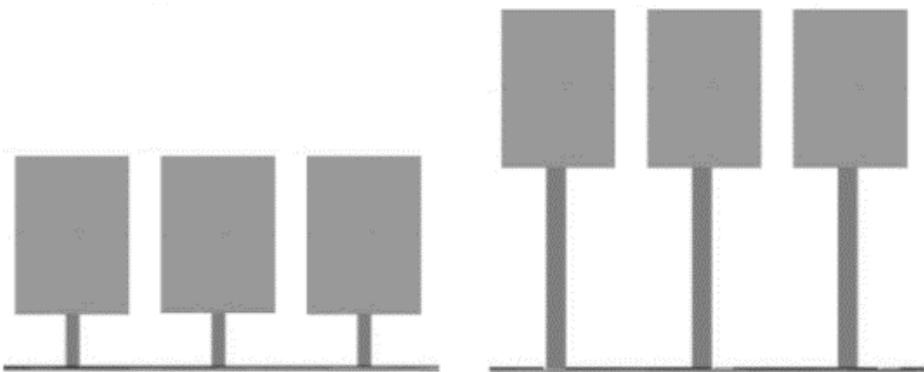
TRÆRNE MÅ FÅ BLI GAMLE!

SMALE ÅRRINGER i
ungdomsfasen!
Oppvekst under
skjerm

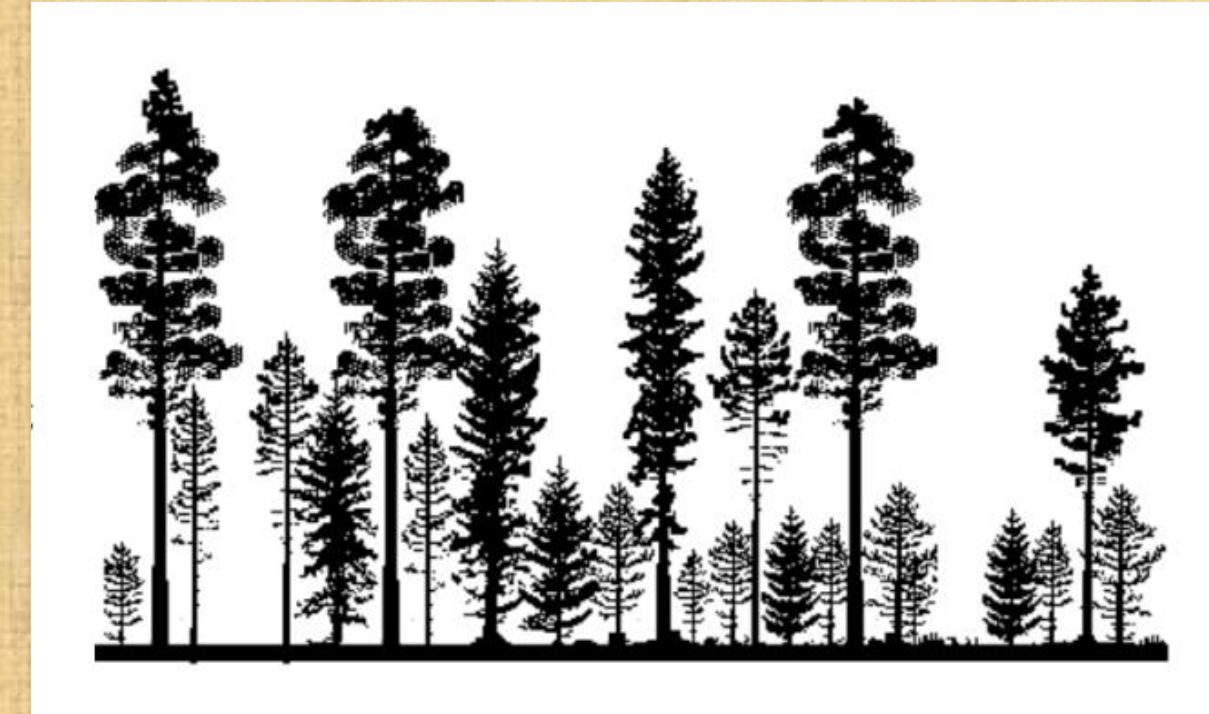
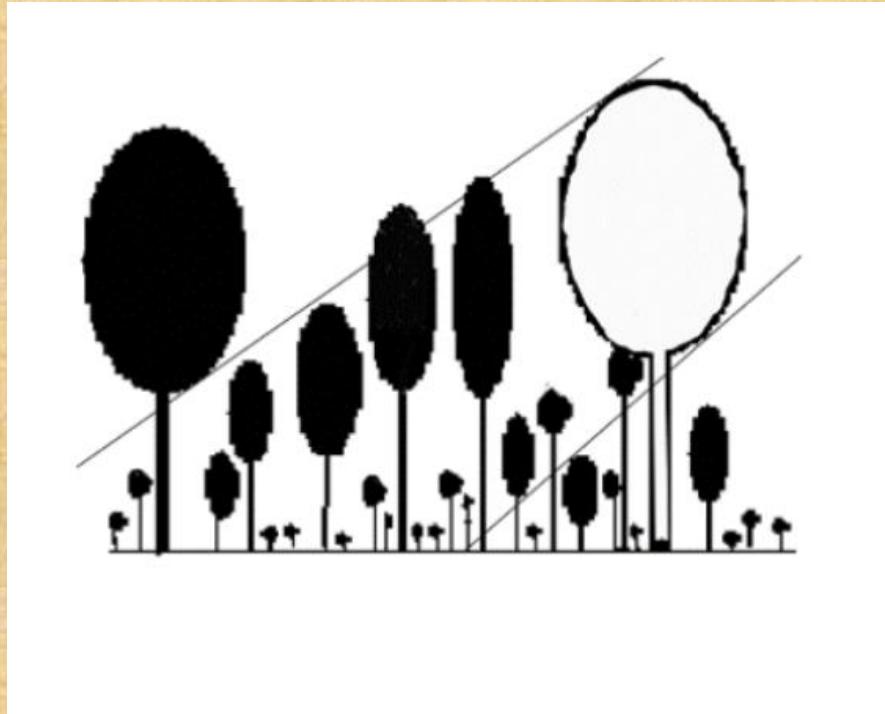

Naturvernforbundet

Produksjonen i sjiktet skog

Produksjonen i sjiktet skog

Produksjonen i sjiktet skog

- Produksjonen like stor eller større i selektiv hogst/sjiktet skog enn i bestandsskogbruket/ensaldret skog
- Bemerk sammenlikningsgrunnlaget:
 - Bestandsskogbruket greier ikke mer enn 80% av idealboniteten
 - Tynning fra toppen gir dobbelt så stor tilvekst som lavtynning

Produksjonen i sjiktet skog - dokumentasjon

- Bøhmer (1957)
- Lundqvist (1989)
- Elfving (1990)
- Mielikäinen og Valkonen (1991)
- Lähde, E., Laiho O., Norokorpi Y., and Saksa T. (2002)
- Hagner, M. og Holm, S (2003)
- Chrimes (2004)
- Jakobsson, R. og Elfving, B.
(2004)
- Jacobsson, R. (2005)
- Elfving, B (2005)
- Hagner, M. (2008)
- Gobakken, T., N.L Lexerød, og T. Eid. (2008)
- Lähde, E., Laiho, O., Julian Lin, C.
(2010)
- Laiho, O., Lähde, E., Pukkala,T.
(2011)
- Hagner, M. (2012)

TALL FRA EN SKJERMSTILLING

Bilde lånt fra foredrag av Bjørn Toverud, sept. 2019

• Areal:	35da	
• Vegetasjonstype:	Lågurt	
• Utgangstetthet:	58 trær/da	1050m ³
		30,0 m ³ /da
• Skjermhogst 1993:		535m ³
		15,3m ³ /da
• Fjerning halv skjerm 2001:		236m ³
		6,7m ³ /da
• Fjerning resten 2003/2007:		969m ³
		27,7m ³ /da
• TOTALT HOGD:		1740m ³
		49,7m ³ /da
• TILVEKST: 14 år		690m ³
		19,7m ³ /da
• TILVEKST PR ÅR		1,4m ³ /da

ØKONOMIEN I SELEKTIV HOGST

- Dyrere utdrift (15-25 kr/m³)
- Større gjennomsnittsdimensjon → bedre pris
- Mer sagtømmer
- Verdifullt restbestand
- Kortere intervaller mellom hver inntektsgivende hogst
- Ingen/små foryngelseskostnader
- Større administrasjonskostnader
- Mer veivedlikehold?

Oslo kommuneskoger, 2018

Regneeksempel:

- Alle inntekter/utgifter i 140 år, omregnet til nåverdi
- 200 da,
- G 17,
- Alder ved år null: 40 år
- BAU: 60 års omløpstid
- Alt.: gj.hogst hvert 10. år
- 18 % lavere produksjon i Alt.
- Sagtømmerandel 3,6 % mindre i Alt.
- 33 % dyrere drift i Alt.

Nåverdi BAU:	1.893.963
Nåverdi Alt.:	1.989.441
Diff.	95.478

Endrede forutsetninger

- Samme produksjon i BAU og Alt.
- Økt sagtømmerandel i Alt. : 57,4 % → 61,3 %
- Samme driftspriser

Nåverdi BAU: **1.893.441**

Nåverdi Alt.: **2.625.414**

Diff. 731.451

Hvor kan vi prøve ut selektiv hogst?

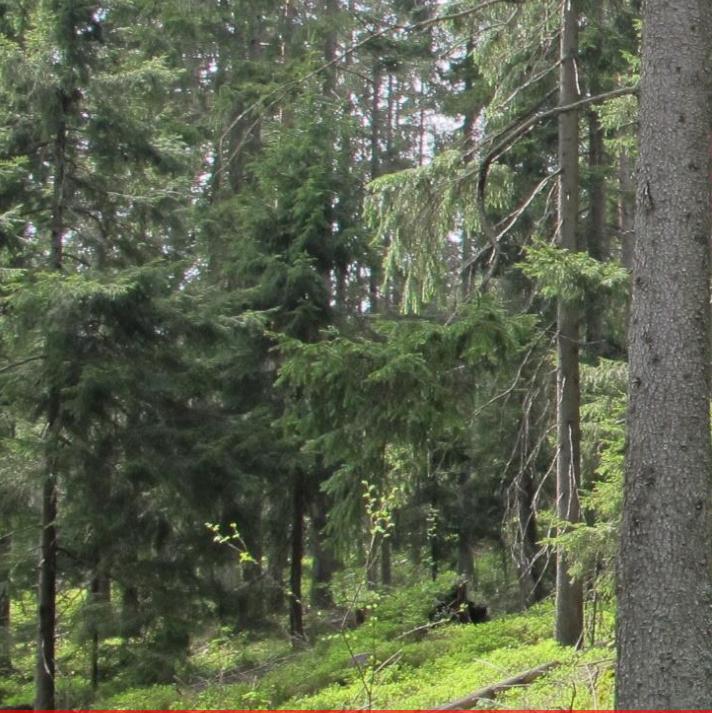
- Barblandingsskog
- Bonitet G20 eller lavere
- Min 50 % grønn krone
- Inntil reservater
- Bymarker/turområder

IKKE:

- Høy bonitet
- Høyt oppkvistet
- Sterkt vindutsatt

Mange fordeler med utvalgshogst:

Mitt mål: Få flere til å prøve ut selektiv hogst, skaffe erfaring. Få i gang en debatt om veien videre for norsk skogbruk.

Bedre virkeskvalitet
Bedre tømmerpriser
Bedre skogeierøkonomi
Bedre samfunnsøkonomi
Mer stabile skoger
Større karbonlager
Kunnskapskrevende
 - mer interessant
Bedre for naturmangfoldet
Bedre for naturopplevelse og friluftsliv
Forene skogbruk og miljø

Naturvernforbundet

Takk for oppmerksomheten!

Naturvernforbundet